

ע"פ 4906/14 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 4906/14

לפני:
כבוד השופט א' רובינשטיין
כבוד השופט י' דנציגר
כבוד השופט מ' מזוז

המערער: פלוני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (ס'
הנשיא י' כהן) מיום 27.6.14 בת"פ 39141-01-13

תאריך הישיבה: ל' בכסלו התשע"ה (22.12.14)

בשם המערער: עו"ד ויסאם עראף

בשם המשיבה: עו"ד עדי שגב

בשם שירות המבחן לנוער: עו"ס שלומית מרדר

פסק-דין

השופט א' רובינשטיין:

א. על המערער, קטין בשעת המעשה, הושת בעקבות הודאתו בכתב אישום מתוקן מאסר על תנאי של עשרה חודשים בעבירות אלימות מסוג פשע ושלשה חודשים בעבירה החזקת סכין שלא למטרה כשרה. זאת, לאחר שעבר עבירות של גרימת חבלה חמורה בנסיבות חמורות - על-ידי פגיעה במתלונן - והחזקת סכין. בנוסף השית עליו בית המשפט קמא, לאחר שסקר את נסיבות האישיות הקשות, צו מבחן ל-18 חודשים, פגישות סדירות עם קצינת המבחן, ניתוק קשר עם חבורת נערים שהיתה עמו בליל העבירה ואיסור לשהות מחוץ למקום מגוריו הקבוע בימים א' עד ה' משעה 2200 עד 0530 בבוקר המחרת, בימי ו' מחצות הלילה עד 0700 ובימי שבת מ-2300 עד 0530, ועדכון קצינת המבחן בכל שינוי במקום מגוריו הקבוע ובכל אירוע חריג, וכן ביקור סדיר במסגרת החינוכית או התעסוקתית, תוך שכל מעורבות בביצוע עבירה פלילית תהווה הפרה של צו המבחן. כן הושתו שירות לתועלת הציבור בהיקף 250 שעות, ופיצוי 15,000 ש"ח למתלונן.

ב. הערעור מופנה כנגד סמכות בית המשפט להשית את תנאי ההגבלה של השהות החלקית בלילות בבית, שאינה באה כנטען בגדרי סעיף 5 לפקודת צו המבחן (נוסח חדש), והדבר פוגע בזכות חוקתית לחרות. כן נטען כי התנאים המגבילים ל-18 חודשים אינם נחוצים ואינם סבירים.

ג. תסקיר מפורט של שירות המבחן בו עיינו לקראת הדיון מציין כי המערער, שרקעו המשפחתי קשה, עובד עתה בחברת "בזק" באופן משביע רצון כדי לחסוך לתשלום הפיצוי למתלונן, ובסיום תשלומו של הפיצוי יחל בעבודות לתועלת הציבור. התסקיר המליץ על הסרת המגבלות, נוכח קיום תנאי הפיקוח ושיתוף פעולה בטיפול.

ד. לאחר העיון הצענו כי הגבלתן של שעות השהות בבית תיחצה, כך שתוסר כתום תשעה חודשים. המדינה הסכימה אך המערער עמד על ערעורו, לאחר התייעצות עם הסנגוריה הציבורית, ונודה כי תמהנו מאוד על כך.

ה. ראשית, נזכור כי על המערער הושת עונש קל בעבירות בעלות חומרה של ממש, שאילולא קטינותו ומצבו המשפחתי היו מסתיימות במאסר מאחורי סורג ובריח, נוכח החבלה במתלונן.

ו. אשר לסמכות, איננו רואים דופי בהחלטתו של בית המשפט קמא, שבענינו היא שיקומית למהדרין, לעניין השהות בלילה בבית. פקודת המבחן בסעיף 15(1) מדברת ב"הוראות שבית המשפט יראה אותן נחוצות כדי להבטיח את הפיקוח על הנבחן", ובסעיף 5(2) מדובר על תנאים נוספים כגון מגורים, ש"בית המשפט, בהתחשב על נסיבות העניין, יראה אותם נחוצים כדי להבטיח את שלומו הנפשי והגופני של הנבחן, את שיקומו החברתי וחינוכו להתנהגות טובה, ולמנוע אותו מלשוב ולעבור את העבירה שעבר או מלעבור עבירה אחרת"; ראו גם סעיף 26 לחוק הנוער (שפיטה), ענישה ודרכי טיפול), תשל"א-1971. אין דופי כלשהו ברצונו ובסמכותו של בית המשפט להרחיק נאשם בגדרי שיקומו מחברה עבריינית ומנסיבות עברייניות - העבירה דנא אירעה ב-0200 בלילה - על-ידי הטלת מגבלות לתקופה מסוימת, והכל במסגרת המבחן, ובמטרה שיקומית של הרחקה מעבירות.

ז. לגופם של דברים החלטנו, בעקבות המלצתו המובהקת של שירות המבחן, לקצר את תקופת השהות בלילה בבית למחצית, קרי - לתשעה חודשים. שאר תנאי הפיקוח שקבע בית המשפט קמא כולם בעינם, למעט - לפי המלצת השירות - חובת דיווח על אירוע בו נחקר המערער במטרה בלבד; והמערער מוזהר על קיומם ללא כל הפרה שהיא; והדברים אמורים גם לגבי השירות לתועלת הציבור וכמובן תשלום הפיצוי למתלונן. אל יפרש המערער, וסניגורו יסביר לו, את קיצור התקופה כמתן היתר להסתובב בחברה עבריינית (דבר שנאסר עליו) וגם לא להתפתות לעבירות, וכבר אמרו

חכמים "לך לך אמרין נזירא סחור סחור, לכרמא לא תקרב" (לך מסביב נזיר, האסור בשתיית יין, אל תקרב לכרם)
(בבלי עבודה זרה נ"ח, ע"א).

ח. הערעור מתקבל בנקודה האמורה של קיצור תקופת השהות הלילית בבית, וסיוג הדיווח לשירות המבחן
לאירועים בהם נחקר המערער במשטרה.

ניתן היום, ל' בכסלו התשע"ה (22.12.2014).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט
